

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 912

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 30 octombrie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
823.	— Hotărâre privind aprobarea amendamentelor convenite între Guvernul României și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, prin schimbul de scrisori semnate la București la 30 mai 2018, 14 iunie 2018 și 26 iunie 2018, la Acordul de împrumut (Proiectul privind modernizarea sistemului de asistență socială) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 8 iulie 2011	2–4
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 60 din 24 septembrie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	5–10
	Decizia nr. 62 din 24 septembrie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	10–15

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind aprobarea amendamentelor convenite între Guvernul României și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, prin schimbul de scrisori semnate la București la 30 mai 2018, 14 iunie 2018 și 26 iunie 2018, la Acordul de împrumut (Proiectul privind modernizarea sistemului de asistență socială) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 8 iulie 2011

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 5 alin. (2) din Legea nr. 68/2012 pentru ratificarea Acordului de împrumut (Proiectul privind modernizarea sistemului de asistență socială) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 8 iulie 2011,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă amendamentele convenite între Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor Publice, și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, prin schimbul de scrisori*) semnate la București la 30 mai 2018, 14 iunie 2018 și 26 iunie 2018, la Acordul de împrumut (Proiectul privind modernizarea sistemului de asistență socială) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 8 iulie 2011, ratificat prin Legea nr. 68/2012.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici
Ministrul muncii și justiției sociale,
Lia-Olguța Vasilescu

București, 24 octombrie 2018.
Nr. 823.

*) Traducere.

**Biroul Băncii Mondiale,
România
Banca Internațională pentru
Reconstrucție și Dezvoltare
Asociația de Dezvoltare
Internațională**

Clădirea UTI
Str. Vasile Lascăr
Sector 2, 020492
București, România

Tel. 021 201 03 11
Fax 021 201 03 38

Domnului Eugen Orlando Teodorovici,
ministrul finanțelor publice
Ministerul Finanțelor Publice
București, România

30 mai 2018

Stimate domnule ministru,

**Ref. Proiectul privind modernizarea sistemului de asistență socială
împrumut BIRD nr. 8056 — RO
Anularea soldului netras și închiderea contului împrumutului**

Ne referim la Acordul de împrumut dintre România („Împrumutul”) și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare („Banca”), destinat proiectului la care se face referire mai sus, din data de 8 iulie 2011.

După cum cunoașteți, data-limită de tragere a sumelor împrumutului a fost 31 decembrie 2017, data finală de transmitere a cererilor de tragere a fost 30 aprilie 2018, iar data de procesare de către BIRD a ultimei trageri în cadrul împrumutului a fost 15 mai 2018. În acest context, conform secțiunii 7.03 din Condițiile generale, Banca anulează prin prezenta, începând cu data de 15 mai 2018, soldul netras din contul împrumutului, în valoare de 64.141.120,06 EUR. La aceeași dată a fost închis și contul împrumutului.

Am aprecia confirmarea primirii acestei scrisori.
Cu stimă,

Tatiana Proskuryakova,
manager de țară,
Biroul Băncii Mondiale din România

România
Ministerul Finanțelor Publice
Cabinet secretar de stat

Bd. Libertății nr. 16, București, România
Tel. 4021 319.97.49
Fax 4021 312.16.30

14 iunie 2018

Ref. Proiectul privind modernizarea sistemului de asistență socială
Împrumut nr. 8056 — RO
Închiderea contului împrumutului

Stimată doamnă Proskuryakova,

Confirmăm cu mulțumiri primirea scrisorii dumneavoastră din 30 mai 2018 referitoare la închiderea contului împrumutului menționat mai sus și anularea soldului netras de 64.141.120,06 EUR din acest împrumut.

Pe cale de consecință, vă adresăm rugămintea de a ne sprijini în obținerea tabelului privind tragerea sumelor împrumutului și a tabelului privind indicatorii pe baza cărora se efectuează tragerile, prevăzute în secțiunea IV.A și, respectiv, secțiunea IV. B.2 (a) din anexa 2 la Acordul de împrumut, actualizate în mod corespunzător pentru a reflecta alocarea finală a sumei împrumutului pe categorii de cheltuieli și pe indicatori.

Mulțumindu-vă încă o dată pentru colaborarea deosebită, așteptăm primirea răspunsului dumneavoastră prompt.

Cu stimă,

Attila György,
secretar de stat

Biroul Băncii Mondiale,
România
Banca Internațională pentru
Reconstrucție și Dezvoltare
Asociația de Dezvoltare
Internațională

Clădirea UTI
Str. Vasile Lascăr
Sector 2, 020492
București, România

Tel. 021 201 03 11
Fax 021 201 03 38

Domnului Attila György,
secretar de stat
Ministerul Finanțelor Publice
București, România

26 iunie 2018

Stimate domnule György,

Ref. Proiectul privind modernizarea sistemului de asistență socială
Împrumut BIRD nr. 8056 — RO
Închiderea contului împrumutului

Prin prezenta dorim să vă transmitem informațiile solicitate prin scrisoarea din 14 iunie 2018 referitoare la închiderea contului împrumutului destinat proiectului privind modernizarea sistemului de asistență socială.

În acest context, vă remitem anexat: i) tabelul privind tragerea sumelor împrumutului din secțiunea IV.A a anexei nr. 2 la Acordul de împrumut și iii) tabelul privind indicatorii pe baza cărora se efectuează tragerile din secțiunea IV.B.2 (a) din anexa nr. 2 la Acordul de împrumut.

Așteptăm să continuăm cooperarea noastră fructuoasă.

Cu stimă,

Tatiana Proskuryakova,
manager de țară,
Biroul Băncii Mondiale din România
Tabelul privind tragerea sumelor împrumutului

Împrumut BIRD 80560 (FSL)

Stadiu: tras în totalitate

Țară: România

Proiect: P121673 — Proiectul privind modernizarea sistemului de asistență socială

Prezentare categorii

Valuta în care a fost contractat împrumutul

Sume exprimate în EUR

IDT — Indicatori pe baza cărora se efectuează tragerile — îndepliniți

Categorie	Denumire categorie	Suma din împrumut alocată (exprimată în EUR)	Procentul din cheltuieli finanțat
Total		370.858.879,94	
(1)	Plăți în cadrul PCE	370.000.000	Suma până la limita tragerii prevăzută în tabelul de la paragraful B.2(a) al acestei secțiuni
(2)	Bunuri, servicii, altele decât cele de consultanță, servicii de consultanță, inclusiv audit, instruire și costuri operaționale	858.879,94	100%

Conform celui de-al treilea amendament la Acordul de împrumut

EUR

IDT — Indicatori pe baza cărora se efectuează tragerile	Limita tragerii	Îndeplinit	Suma trasă
1	25.000.000	Da	25.000.000
2	25.000.000	Da	25.000.000
3	25.000.000	Nu	0
4	25.000.000	Da	25.000.000
5	25.000.000	Da	25.000.000
6.a	10.000.000	Nu	0
6.b	15.000.000	Nu	0
7.a	10.000.000	Da	10.000.000
7.b	15.000.000	Nu	0
8	25.000.000	Da	25.000.000
9	12.000.000	Nu	0
10.a	10.000.000	Da	10.000.000
10.b	15.000.000	Nu	0
11. a	15.000.000	Da	15.000.000
11.b	10.000.000	Da	10.000.000
12	25.000.000	Nu	0
13	25.000.000	Da	25.000.000
14	25.000.000	Da	25.000.000
15	25.000.000	Da	25.000.000
16	25.000.000	Da	25.000.000
17.a	5.000.000	Da	5.000.000
17.b	10.000.000	Da	10.000.000
17.c	10.000.000	Da	10.000.000
18	50.000.000	Da	50.000.000
19	25.000.000	Da	25.000.000
Total	487.000.000		370.000.000

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

**DECIZIA Nr. 60
din 24 septembrie 2018**

Dosar nr. 1.316/1/2018

Corina-Alina Corbu	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal — președintele completului
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Marius Ionel Ionescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina-Elena Grecu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Horațiu Pătrașcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cezar Hîncu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Daniel Gheorghe Severin	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Angelica Denisa Stănișor	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Virginia Filipescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul sesizării este constituit conform dispozițiilor art. XIX alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, și ale art. 27⁴ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul Î.C.C.J.*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent la Secțiile Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul Î.C.C.J.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 7.787/2/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dispozițiile art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare [aplicate prin analogie în ipoteza rezoluției de clasare,

în temeiul art. 5 alin. (3) din Codul de procedură civilă, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 397 din 3 iulie 2014¹ și vidului legislativ existent], se interpretează în sensul că rezoluția de clasare, prevăzută de art. 47 alin. (1) lit. b), poate fi contestată la Curtea de Apel București doar de către persoana care a formulat sesizarea sau și de către o altă persoană care se consideră vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim privat, cum ar fi, spre exemplu, magistratul împotriva căruia a fost formulată sesizarea la Inspectia Judiciară, sesizare ce a fost clasată.”

Magistratul-asistent prezintă referatul, arătând că, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, numai câteva instanțe au transmis puncte de vedere sau simple opinii referitoare la chestiunea de drept supusă dezlegării, iar răspunsul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este în sensul că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la respectiva problemă de drept; se arată, de asemenea, că raportul întocmit în cauză a fost comunicat, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părților, care nu și-au exprimat punctul de vedere.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, prin Încheierea din 23 martie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 7.787/2/2017, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin care să se dea o rezolvare de principiu cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Dispozițiile art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare [aplicate prin analogie în ipoteza rezoluției de clasare, în temeiul art. 5 alin. (3) din Codul de procedură civilă, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 397 din 3 iulie 2014 și vidului legislativ existent], se interpretează în sensul că rezoluția de clasare, prevăzută de art. 47 alin. (1) lit. b), poate fi contestată la Curtea de Apel București doar de către persoana care a formulat sesizarea sau și de către o altă persoană care se consideră vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim privat, cum ar fi, spre exemplu, magistratul împotriva căruia a fost formulată sesizarea la Inspectia Judiciară, sesizare ce a fost clasată.”

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 16 iulie 2014.

II. Expunerea succintă a procesului. Obiectul investiției instanței care a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile. Stadiul procesual în care se află pricina

2. Prin Rezoluția nr. 5.914/IJ/2.689/DIJ/2017 din 11 septembrie 2017, emisă de Inspekția Judiciară — Direcția de inspekție judiciară pentru judecători, în temeiul art. 45 alin. (4) lit. b) raportat la art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare (*Legea nr. 317/2004*), a fost clasată sesizarea formulată, printre alții, împotriva judecătorului A., sub aspectul comiterii abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. h) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 303/2004*).

3. În motivarea acestei soluții, s-a arătat, în esență, că în cadrul cercetării disciplinare efectuate s-a constatat că, în cauză, nu a fost dovedită existența laturii subiective a abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. h) din Legea nr. 303/2004.

4. Prin contestația înregistrată pe rolul Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, la data de 12.10.2017, reclamanta A., în contradictoriu cu pârâta Inspekția Judiciară, a solicitat înlăturarea din cuprinsul Rezoluției nr. 5.914/IJ/2.689/DIJ/2017 a considerentelor prin care s-a reținut că a contribuit la tergiversarea judecării, apreciind că acestea sunt vătămătoare pentru reputația sa profesională.

5. Prin întâmpinare, pârâta Inspekția Judiciară a invocat excepția lipsei calității procesuale active a reclamantei, susținând că, potrivit dispozițiilor art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, care urmează a fi aplicate prin analogie, rezoluția de clasare poate fi contestată doar de persoana care a formulat sesizarea, nu și de către magistratul vizat de această sesizare.

6. Prin concluziile scrise, reclamanta a solicitat respingerea excepției lipsei calității procesuale active, învederând că se poate adresa instanței de judecată în temeiul dreptului de acces garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*C.E.D.O.*), întrucât este nemulțumită de argumentele prezentate de inspectorul judiciar în cuprinsul rezoluției de clasare.

7. Prin Încheierea de ședință din 8 februarie 2018 s-a dispus sesizarea Curții Constituționale cu excepția invocată de reclamantă cu privire la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 47 alin. (1) lit. b) și art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, în raport cu prevederile art. 21 din Constituție.

8. La termenul de judecată din 8 februarie 2018, din oficiu, Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a dispus citarea părților cu mențiunea de a formula un punct de vedere asupra sesizării instanței supreme cu pronunțarea unei hotărâri prealabile referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 47 alin. (1) lit. b) și art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, în sensul lămuririi aspectului dacă titularul contestației împotriva rezoluției de clasare a sesizării privind săvârșirea unor abateri disciplinare de către judecători și procurori, emisă de Inspekția Judiciară, poate fi și magistratul împotriva căruia a fost formulată sesizarea.

III. Dispozițiile legale supuse interpretării

9. *Legea nr. 317/2004:*

„Art. 47. — (1) În cazul în care sesizarea s-a făcut potrivit art. 45 alin. (2), inspectorul judiciar poate dispune, prin rezoluție scrisă și motivată:

a) admiterea sesizării, prin exercitarea acțiunii disciplinare și sesizarea secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii;

b*) clasarea sesizării, în cazul în care aceasta nu este semnată, nu conține datele de identificare ale autorului sau indicii cu privire la identificarea situației de fapt care a determinat sesizarea, precum și în cazul prevăzut la art. 45 alin. (4) lit. b); rezoluția de clasare este definitivă;

c) respingerea sesizării, în cazul în care se constată, în urma efectuării cercetării disciplinare, că nu sunt îndeplinite condițiile pentru exercitarea acțiunii.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. b), se poate face o nouă sesizare, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

(3) Rezoluția inspectorului judiciar este supusă confirmării inspectorului-șef. Inspectorul-șef poate dispune completarea cercetării disciplinare de către inspectorul judiciar. Completarea se efectuează de către inspectorul judiciar în termen de cel mult 30 de zile de la data când a fost dispusă de către inspectorul-șef.

(4) Rezoluția inspectorului judiciar poate fi infirmată de inspectorul-șef, în scris și motivat, acesta putând dispune, prin rezoluție scrisă și motivată, una din soluțiile prevăzute la alin. (1) lit. a) sau c).

(5) Rezoluția de respingere a sesizării prevăzută la alin. (1) lit. c) și alin. (4) poate fi contestată de persoana care a formulat sesizarea la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, în termen de 15 zile de la comunicare, fără îndeplinirea unei proceduri prealabile.

(6) Soluțiile pe care le poate pronunța Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București sunt:

a) respingerea contestației;

b) admiterea contestației și desființarea rezoluției inspectorului judiciar sau, după caz, a inspectorului-șef și trimiterea dosarului pentru continuarea procedurii disciplinare.

(7) Hotărârea Secției de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București este irevocabilă.”

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

A. Pârâta a apreciat că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, susținând că problema de drept invocată nu este una nouă, întrucât până în prezent au fost soluționate de către Curtea de Apel București alte două cauze similare, în care a fost admisă excepția lipsei calității procesuale active (Dosarul nr. 698/2/2016, în care a fost pronunțată Sentința nr. 2.972 din 10.10.2016, și Dosarul nr. 1.855/2/2016, în care a fost pronunțată Sentința nr. 2.714 din 23.09.2016), astfel încât nu există o controversă cu privire la interpretarea dispozițiilor legale respective.

B. Reclamanta nu și-a exprimat punctul de vedere.

V. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea

A. *Cu privire la admisibilitatea sesizării*

10. Curtea de Apel București a apreciat că sunt îndeplinite toate cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, întrucât cauza în care a fost invocată sesizarea se află în curs de judecată pe rolul acestei instanțe, în ultimă instanță, conform prevederilor art. 47 alin. (7) din Legea nr. 317/2004, de lămurirea problemei de drept depinzând soluționarea pe fond a cauzei.

11. Instanța de trimitere a arătat că dispozițiile art. 47 alin. (7) din Legea nr. 317/2004, referitoare la rezoluția de respingere a sesizării, sunt aplicabile prin analogie în ipoteza rezoluției de clasare, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 397 din 3 iulie 2014, vidului legislativ existent în prezent cu privire la acest aspect și soluției de principiu din data de 13.02.2017 a Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

*) Sintagma „rezoluția de clasare este definitivă” din cuprinsul lit. b) a fost declarată neconstituțională prin Decizia Curții Constituționale nr. 397 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 16 iulie 2014, în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b).

12. Astfel, s-a arătat în încheierea de sesizare, Decizia Curții Constituționale nr. 397 din 3 iulie 2014, prin care s-a deschis calea contestației judiciare împotriva rezoluției de clasare, nu a fost urmată de o intervenție activă a legiuitorului, în sensul reglementării regimului juridic procesual propriu unei astfel de acțiuni, context în care devin aplicabile prevederile art. 1 alin. (2) din Codul civil și art. 5 alin. (3) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora, în ipoteza în care o pricină nu poate fi soluționată nici în baza legii, nici a uzanțelor, raportarea se va face la dispozițiile legale privitoare la situații asemănătoare.

13. Or, o situație asemănătoare este cea reglementată la art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privitoare la rezoluția de respingere a sesizării în legătură cu răspunderea disciplinară, textul art. 47 alin. (7) din aceeași lege stabilind că hotărârea pronunțată într-un astfel de caz este „irevocabilă”, adică „definitivă”, față de precizarea impusă prin art. 8 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 76/2012).

14. Aceasta este o situație asemănătoare celei a rezoluției de clasare, deoarece și rezoluția de respingere este tot un act al Inspecției Judiciare, în legătură cu o sesizare privind pretinsa săvârșire de către un magistrat a unei abateri disciplinare. În consecință, și hotărârea judecătorească pronunțată în cazul contestației îndreptate împotriva rezoluției de clasare este definitivă, această soluție fiind împărțită de către Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal, spre exemplu, în Dosarul nr. 6.615/2/2014, în care a fost pronunțată Decizia nr. 903 din 6 martie 2018, prin care recursul exercitat de Inspecția Judiciară a fost respins ca inadmisibil.

15. Cu privire la condiția privind existența raportului de dependență între lămurirea problemei de drept și soluționarea fondului cauzei, instanța de trimitere a invocat jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al instanței supreme, în care s-a statuat că „obiectul sesizării îl poate constitui atât o chestiune de drept material, cât și una de drept procedural, dacă, prin consecințele pe care le produc, interpretarea și aplicarea normei de drept au aptitudinea să determine soluționarea pe fond a cauzei, rezolvarea raportului de drept dedus judecății”.

16. Curtea de Apel București susține că sesizarea întrunește condiția privind raportul de dependență dintre lămurirea problemei de drept și soluționarea pe fond a cauzei, „întrucât a admite că textul art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 se interpretează (prin analogie) în sensul că rezoluția de clasare a sesizării poate fi contestată în instanță doar de către persoana care a formulat sesizarea, nu și de către magistratul vizat de această sesizare, înseamnă a împiedica soluționarea pe fond a cauzei de față, prin admiterea excepției lipsei calității procesuale active”.

17. De asemenea, instanța de trimitere a apreciat că este îndeplinită și condiția noutății chestiunii de drept, arătând că asupra acesteia instanța supremă nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. Curtea de Apel București a arătat că, pe lângă cele două hotărâri menționate de pârâta Inspecția Judiciară, la nivelul Secției a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a fost identificată și o soluție în sensul recunoașterii calității procesuale a magistratului în contestarea rezoluției, litigiul fiind soluționat pe fond (Sentința nr. 1.276 din 12.03.2013, pronunțată în Dosarul nr. 517/1/2012).

B. *Cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării*

18. Instanța de trimitere a apreciat că dispozițiile legale ce fac obiectul sesizării nu trebuie interpretate și aplicate formal și

restrictiv, în sensul de a se recunoaște calitatea procesuală activă în contestarea rezoluției de clasare a sesizării doar persoanei care a formulat sesizarea, întrucât o atare soluție este de natură a înfrânge nejustificat și neproportional principiul liberului acces la justiție al unei alte persoane, care ar putea justifica, de asemenea, un interes legitim privat în contestarea rezoluției.

19. Dispozițiile art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 trebuie interpretate și aplicate în coroborare cu dreptul comun în materie, respectiv Legea nr. 554/2004, care, la art. 1 alin. (1), prevede că „orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ (...), se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată”.

20. O atare interpretare nu este de natură a nesocoti principiul *specialia generalibus derogant*, întrucât dispozițiile art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 nu derogă de la prevederile de drept comun ale art. 1 din Legea nr. 554/2004, ci reprezintă tocmai o aplicare concretă a acestora în materia răspunderii disciplinare a magistraților. Cu alte cuvinte, legiuitorul a identificat, *prima facie*, că persoana care poate justifica un interes personal și direct în contestarea rezoluției de respingere este persoana care a formulat sesizarea, însă pot exista și alte situații în care o altă persoană să poată justifica un interes legitim privat în contestarea acestei rezoluții, chiar dacă soluția dată de inspectorul judiciar îi este, la prima vedere, favorabilă. Aceasta este situația magistratului vizat de sesizarea disciplinară, care poate fi nemulțumit de faptul că Inspecția Judiciară nu a pronunțat o soluție de clasare a sesizării sau, după caz, de aspectele ce au fost reținute de inspectorul judiciar în justificarea soluției de respingere a sesizării.

21. Recunoașterea calității magistratului de a contesta rezoluția de respingere a sesizării se impune cu atât mai mult cu cât aspectele reținute de inspectorul judiciar pot constitui elemente care urmează a fi analizate de Comisia de evaluare din cadrul instanței/parchetului.

VI. **Jurisprudența instanțelor naționale în materie**

22. Competența de soluționare a cauzelor în materia supusă analizei aparține, în exclusivitate, Secției de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, potrivit dispozițiilor art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004.

23. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, numai câteva instanțe au transmis puncte de vedere sau simple opinii referitoare la chestiunea de drept supusă dezlegării, potrivit cărora *rezoluția de clasare, precum și cea de respingere a sesizării*, prevăzute de art. 47 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 317/2004, *pot fi contestate nu numai de persoana care a formulat sesizarea, ci și de persoana care se consideră vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim privat*.

24. Au opinat în acest sens secțiile de contencios administrativ și fiscal din cadrul curților de apel Galați, Suceava, Târgu Mureș și București (instanța de trimitere), precum și cele din cadrul tribunalelor Galați, Bihor și Suceava.

25. S-a susținut că dispozițiile art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 ar trebui interpretate și aplicate în coroborare cu cele ale art. 1 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

26. În aceste condiții, s-a arătat că magistratul vizat de sesizarea disciplinară poate formula contestație, dacă este nemulțumit de unele aspecte reținute de inspectorul judiciar în justificarea soluției de respingere a sesizării, situația fiind similară cu cea a persoanei care a obținut o hotărâre favorabilă, însă solicită înlăturarea anumitor considerente din hotărâre, care

cuprind anumite constatări de fapt ce ar fi în măsură să o prejudicieze.

27. Totodată, s-a susținut că recunoașterea calității magistratului de a contesta rezoluția de respingere a sesizării se impune cu atât mai mult cu cât aspectele reținute de inspectoratul judiciar pot constitui elemente care urmează a fi analizate de Comisia de evaluare din cadrul instanței/parchetului.

28. *Un punct de vedere nuanțat* au formulat judecătorii Secției a II-a civile și de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Bacău, care au apreciat că textul art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 are o redactare clară, în sensul că subiect activ al contestației este doar persoana care a formulat sesizarea, această formă putând limita însă excesiv accesul la justiție al altor persoane care se consideră vătămate prin rezoluția contestată, punând astfel probleme de constituționalitate sau compatibilitate cu prevederile art. 6 paragraful 1 din C.E.D.O.

VII. Răspunsul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

29. Prin Adresa nr. 1.388/C/1.847/III-5/2018 din 14 iunie 2018, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

30. Prin Decizia nr. 149 din 7 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 206 din 11 aprilie 2013, instanța de contencios constituțional a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, a căror critică viza încălcarea dispozițiilor constituționale prevăzute la art. 21, referitor la accesul liber la justiție, și art. 52, referitor la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică. Se susținea, prin excepția de neconstituționalitate, că dispozițiile legale criticate dau dreptul de a contesta rezoluția de respingere a sesizării numai persoanei care a formulat-o, nu și celei împotriva căreia a fost formulată, aceasta din urmă neavând astfel posibilitatea de a ataca conținutul motivării rezoluției de respingere, care, chiar dacă este pronunțată în favoarea sa, poate conține afirmații incorecte, de natură a afecta evoluția profesională viitoare a celui în cauză.

31. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a reținut că „*autorul excepției de neconstituționalitate critică, în realitate, o omisiune legislativă, aceea de a nu fi incluse printre titularii dreptului de a contesta rezoluția de respingere a sesizării ce are ca obiect săvârșirea unor abateri disciplinare de către un judecător sau procuror și alte persoane interesate, în afara autorului acestei sesizări. Or, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, «Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului»*”.

32. Totodată, prin Decizia nr. 397 din 3 iulie 2014, instanța de contencios constituțional a constatat că sintagma „rezoluția de clasare este definitivă”, din cuprinsul art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004, este neconstituțională în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) din aceeași lege, statuând următoarele:

„34. Prin urmare, Curtea constată că, în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 317/2004, inspectorul judiciar face o cercetare a fondului sesizării pentru a constata dacă există sau nu indicii cu privire la săvârșirea unei abateri disciplinare. Or, în această situație, textul de lege criticat, potrivit căruia rezoluția de clasare este definitivă și, deci, exclusă

controlului judiciar, încalcă accesul liber la justiție, drept fundamental consacrat atât de Constituție, cât și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, partea interesată fiind lipsită de accesul la o instanță judecătorească. Dacă în primele 3 ipoteze reglementate de art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004, respectiv atunci când sesizarea nu este semnată, nu conține datele de identificare ale autorului sesizării sau indicii cu privire la identificarea situației de fapt, caracterul definitiv al soluției clasării este legitimat prin aceea că aceasta nu are un caracter irefragabil deoarece persoana interesată poate face o nouă sesizare cu respectarea condițiilor prevăzute, așa cum a decis instanța de contencios constituțional în jurisprudența sa (a se vedea în acest sens Decizia nr. 487 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 66 din 27 ianuarie 2014), în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) se dispune asupra fondului sesizării, astfel că este absolut necesară asigurarea accesului la justiție prin posibilitatea atacării soluției la instanța judecătorească.”

33. De asemenea, Curtea Constituțională a analizat constituționalitatea dispozițiilor legale supuse interpretării și prin deciziile nr. 399 din 8 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 708 din 19 noiembrie 2013, și nr. 356 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 791 din 17 decembrie 2013.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

34. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (7) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din același cod, pentru declanșarea mecanismului privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, propunându-se soluția respingerii sesizării.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

35. Examinând sesizarea, raportul-întocmit de judecătorul raportor și chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită, constată următoarele:

36. Înainte de cercetarea în fond a chestiunii de drept supuse dezlegării, Înalta Curte de Casație și Justiție trebuie să analizeze dacă sesizarea îndeplinește cerințele legale privind admisibilitatea mecanismului procedural în discuție, prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

37. Din cuprinsul dispozițiilor legale menționate, care reglementează procedura de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, rezultă următoarele condiții de admisibilitate a sesizării, care trebuie îndeplinite cumulativ:

— existența unei chestiuni de drept; problema pusă în discuție trebuie să fie una veritabilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite;

— chestiunea de drept să fie ridicată în cursul judecății în fața unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

— chestiunea de drept să fie esențială, în sensul că de lămurirea ei depinde soluționarea pe fond a cauzei; noțiunea de „soluționare pe fond” trebuie înțeleasă în sens larg, incluzând nu numai problemele de drept material, ci și pe cele de drept procesual, cu condiția ca de rezolvarea acestora să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

— chestiunea de drept să fie nouă;

— chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat deja asupra problemei de drept printr-o hotărâre obligatorie pentru toate instanțele.

38. Instanța de trimitere solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 47

alin. (1) lit. b) și alin. (5) din Legea nr. 317/2004, în ceea ce privește subiectul activ al dreptului de a formula contestație împotriva rezoluției de clasare de către Inspekția Judiciară a sesizării în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori, în sensul dacă acest subiect poate fi doar persoana care a formulat sesizarea sau poate fi și o altă persoană care se consideră vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim privat, cum ar fi, spre exemplu, magistratul împotriva căruia a fost formulată sesizarea la Inspekția Judiciară.

39. Verificând obiectul sesizării, raportat la condițiile impuse de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, se constată existența unor neregularități de natură a contura neîndeplinirea condițiilor de admisibilitate, astfel cum se va arăta în cele ce urmează.

40. În ceea ce privește condiția referitoare la necesitatea ivirii unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, în doctrină s-a arătat că declanșarea mecanismului de preîntâmpinare a jurisprudenței neunitare presupune existența unei chestiuni de drept *reale*, iar nu aparente, care să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli neclare, incomplete sau, după caz, incerte, nu orice problemă de drept putând face obiectul unei astfel de sesizări.

41. În mod similar, în jurisprudența dezvoltată la nivelul instanței supreme în legătură cu pronunțarea unei hotărâri prealabile s-a statuat că în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să fie identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o *difficultate suficient de mare*, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și a înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecătii (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015, Decizia nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017 și Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016).

42. În cazul sesizării analizate, această condiție nu este îndeplinită, întrucât dispozițiile legale supuse interpretării sunt complete, clare și concise, astfel încât o interpretare corectă a lor în vederea soluționării cauzei nu impune decât realizarea unei analize de conținut, fiind atributul exclusiv al instanței de trimitere să soluționeze cauza cu judecata căreia a fost investită, prin aplicarea, în acest scop, a metodelor de interpretare a actelor normative, consacrate doctrinar și jurisprudențial, și corelarea lor cu alte dispoziții legale, în ipoteza în care cele în discuție nu sunt complete și această corelare este permisă, precum și cu cele statuate de Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 149 din 7 martie 2013 și prin celelalte decizii relevante.

43. Totodată, pentru a evita transformarea mecanismului procedural reglementat prin art. 519 din Codul de procedură civilă într-o cauză nejustificată de prelungire a procedurii judiciare și pentru a nu se deturna această procedură de la scopul său legal, acela al unificării practicii judiciare prin rezolvarea de către instanța supremă a unei chestiuni de drept de care depinde soluționarea pe fond a cauzei, instanța de trimitere trebuie să arate în încheierea de sesizare, conform art. 520 alin. (1) din același cod, care este problema de drept punctuală care necesită cu pregnanță a fi lămurită și în ce constă dificultatea de interpretare, în măsură să reclame

intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept.

44. Caracterul veritabil al chestiunii de drept trebuie să rezulte din încheierea de sesizare pronunțată de instanța de trimitere, întrucât completul de judecată investit cu soluționarea pricinii este ținut, în primul rând, să stabilească dacă este o problemă de interpretare, care să prezinte o oarecare dificultate și care implică riscul unor dezlegări diferite ulterioare în practică.

45. Această încheiere trebuie să fie motivată, aptă să releve reflecția judecătorului din complet asupra respectivei chestiuni de drept, asupra diferitelor variante de interpretare posibile, cu argumentele aferente, iar în final să conțină opțiunea provizorie, pentru o dezlegare pe care o consideră preferabilă, toate acestea pentru justificarea declanșării mecanismului de unificare a jurisprudenței consacrat prin dispozițiile art. 519—521 din Codul de procedură civilă.

46. Simpla dilemă cu privire la sensul unei norme de drept nu poate constitui temei pentru inițierea acestui mecanism de unificare jurisprudențială, considerându-se imperios necesar ca punctul de vedere al instanței de trimitere să cuprindă o argumentare temeinică asupra admisibilității sesizării, nu numai sub aspectul condițiilor de procedură, cât mai ales asupra circumstanțierii condiției privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei (Decizia nr. 20 din 22 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 588 din 5 august 2015; Decizia nr. 31 din 19 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 918 din 11 decembrie 2015; Decizia nr. 21 din 13 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 4 octombrie 2016).

47. În cauză însă încheierea de sesizare nu cuprinde o argumentare temeinică a admisibilității sesizării instanței supreme, sub aspectul îndeplinirii condiției privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată.

48. Mai mult decât atât, competența de soluționare a cauzelor în materia supusă analizei aparține, în exclusivitate, potrivit dispozițiilor art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, Secției de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, instanță care a și formulat sesizarea supusă analizei, făcând referire la jurisprudența sa în materie, care se rezumă la sentințele nr. 2.972 din 10.10.2016, pronunțată în Dosarul nr. 698/2/2016, și nr. 2.714 din 23.09.2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.855/2/2016.

49. Prin aceste singure hotărâri pronunțate în materie, a fost admisă excepția lipsei calității procesuale active a petenților — magistrați, subiecți ai unor sesizări privind săvârșirea unor abateri disciplinare — care formulară contestație împotriva rezoluției de clasare/respingere a sesizării, astfel încât nu există o controversă cu privire la interpretarea dispozițiilor legale respective, cu atât mai mult cu cât, așa cum s-a arătat, competența de soluționare a acestor cauze aparține unei singure instanțe.

50. Argumentul instanței de trimitere, potrivit căruia, pe lângă cele două hotărâri, menționate mai sus, ar mai exista și o altă soluție, în sensul recunoașterii calității procesuale active a magistratului în contestarea rezoluției, consacrată prin Sentința nr. 1.276 din 12.03.2013, pronunțată în Dosarul nr. 517/1/2012, nu poate fi reținut, fie și numai raportat la împrejurarea că prin respectiva sentință au fost avute în vedere dispozițiile Legii nr. 317/2004 într-o altă redactare, în vigoare în anul 2011, substanțial diferită de forma supusă interpretării prin sesizarea analizată.

51. Pentru considerentele arătate, constatând că nu sunt îndeplinite, cumulativ, condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, în temeiul art. 521 alin. (1) din același cod,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 7.787/2/2017, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Dispozițiile art. 47 alin. (5) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare [aplicate prin analogie în ipoteza rezoluției de clasare, în temeiul art. 5 alin. (3) din Codul de procedură civilă, urmare Deciziei Curții Constituționale nr. 397 din 3 iulie 2014 și vidului legislativ existent], se interpretează în sensul că rezoluția de clasare, prevăzută de art. 47 alin. (1) lit. b), poate fi contestată la Curtea de Apel București doar de către persoana care a formulat sesizarea sau și de către o altă persoană care se consideră vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim privat, cum ar fi, spre exemplu, magistratul împotriva căruia a fost formulată sesizarea la Inspekția Judiciară, sesizare ce a fost clasată.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 septembrie 2018.

PREȘEDINTELE SECȚIEI DE CONTENCIOS
ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 62 din 24 septembrie 2018

Dosar nr. 1.432/1/2018

Corina-Alina Corbu	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal — președintele completului
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Marius Ionel Ionescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina-Elena Grecu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Horațiu Pătrașcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cezar Hîncu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Daniel Gheorghe Severin	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Angelica Denisa Stănișor	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Virginia Filipescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

art. XIX alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, și ale art. 274 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul Î.C.C.J.*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă domnul Aurel Segărceanu, magistrat-asistent la Secțiile Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul Î.C.C.J.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 11.132/211/2017 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„1. Dacă poate fi calificată ca sancțiune contravențională situația în care călătorul care urcă într-un mijloc de transport în comun fără bilet de călătorie este obligat să își procure un bilet la suprataxă, urmând ca în cazul refuzului să i se încheie proces-verbal de contravenție și să i se aplice o sancțiune contravențională?

2. Dacă art. 31 alin. (1) teza I coroborat cu art. 15 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, trebuie interpretat în sensul că se poate formula plângere

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul sesizării este constituit conform dispozițiilor

contravențională împotriva unui înscris prin intermediul căruia se aplică o sancțiune de natură contravențională chiar dacă acesta nu a fost denumit «proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției»?

3. În situația în care răspunsul la întrebările anterioare este afirmativ, ar putea instanța sesizată cu o plângere contravențională să dispună anularea sancțiunii constând în plata biletului cu suprataxă, în condițiile în care persoana interesată nu a atacat și nu a obținut anularea actului administrativ care prevede posibilitatea achiziționării biletului cu suprataxă?

Magistratul-asistent prezintă referatul, arătând că, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, numai câteva instanțe au transmis jurisprudență referitoare la problematica supusă dezbaterii, cele mai multe comunicând puncte de vedere sau simple opinii referitoare la aceasta, iar răspunsul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este în sensul că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la respectiva problemă de drept; se arată, de asemenea, că raportul întocmit în cauză a fost comunicat, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părților, dintre care numai apelantul și-a exprimat punctul de vedere.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, prin Încheierea din 2 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 11.132/211/2017, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin care să se dea o rezolvare de principiu cu privire la următoarele întrebări:

„1. Dacă poate fi calificată ca sancțiune contravențională situația în care călătorul care urcă într-un mijloc de transport în comun fără bilet de călătorie este obligat să își procure un bilet la suprataxă, urmând ca în cazul refuzului să i se încheie proces-verbal de contravenție și să i se aplice o sancțiune contravențională?

2. Dacă art. 31 alin. (1) teza I coroborat cu art. 15 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, trebuie interpretat în sensul că se poate formula plângere contravențională împotriva unui înscris prin intermediul căruia se aplică o sancțiune de natură contravențională chiar dacă acesta nu a fost denumit «proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției»?

3. În situația în care răspunsul la întrebările anterioare este afirmativ, ar putea instanța sesizată cu o plângere contravențională să dispună anularea sancțiunii constând în plata biletului cu suprataxă, în condițiile în care persoana interesată nu a atacat și nu a obținut anularea actului administrativ care prevede posibilitatea achiziționării biletului cu suprataxă?

II. Expunerea succintă a procesului. Obiectul investirii instanței care a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile. Stadiul procesual în care se află pricina

2. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Judecătoriei Cluj-Napoca la data de 23.05.2017, petentul, persoană fizică, în contradictoriu cu Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători C.F.R. Călători — S.A. —

Sucursala Regională de Transport Feroviar de Călători Cluj, a solicitat anularea procesului-verbal de constatare a contravenției denumit *bilet de călătorie eliberat în tren*, seria C nr. 04220332, și obligarea părâtei la restituirea sumei de 94 lei, achitată cu titlu de amendă.

3. În motivarea cererii sale petentul a arătat că, în data de 12.04.2017, s-a prezentat la unul dintre ghișeele Sucursalei Regionale de Transport Feroviar de Călători Cluj, pentru achiziționarea unui bilet de călătorie din Cluj-Napoca până în localitatea V. Petentul a susținut că, deși s-a prezentat cu o oră înainte de prima cursă, la ghișee nu se mai eliberau bilete, motiv pentru care s-a urcat în tren fără bilet. Întrucât, după urcare, au fost verificate biletele, petentul a achiziționat un bilet în tren, contra sumei de 94 lei; petentul a susținut că, deși i-a explicat agentului faptul că este student și beneficiază de gratuitate, acesta i-a eliberat un tichet de călătorie pentru prețul de 94 lei, deși un bilet la preț întreg costa doar 41,3 lei.

4. Petentul a susținut că respectivul bilet de tren reprezintă, de fapt, un proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor deghizat, întrucât obligația de a plăti dublul costului biletului normal echivalează cu o sancțiune.

5. Prin Sentința nr. 7.188 din 19 octombrie 2017, Judecătoria Cluj-Napoca a admis excepția lipsei de obiect a plângerii contravenționale și a respins plângerea ca lipsită de obiect.

6. Instanța de fond a reținut, în esență, că biletul de călătorie eliberat în tren nu reprezintă un proces-verbal de sancționare a contravenției, că petentul nu a fost sancționat contravențional și, deci, în cauză, nu există o faptă contravențională; diferența de tarif între biletul cumpărat în tren și cel de la ghișeu nu reprezintă o sancțiune contravențională; numai în cazul în care refuză plata tarifului de taxare în tren, călătorul fără bilet este considerat contravenient și tratat potrivit legii.

7. Prin urmare, fapta ilicită de natură contravențională constă în refuzul achitării tarifului de taxare în tren, așa cum rezultă în mod evident din maniera de formulare a textului art. 14 din Regulamentul privind transportul pe căile ferate din România, aprobat prin Ordonanța Guvernului nr. 7/2005, republicată, cu modificările ulterioare (*Regulamentul C.F.R.*); or, petentul nu a refuzat efectuarea plății tarifului de taxare în tren, îndeplinindu-și astfel obligația de plată și neexistând, prin urmare, o faptă contravențională. Achitarea tarifului de taxare în tren reprezintă contravaloarea serviciului prestat de intimată și nu are natura unei sancțiuni, neavând așadar un scop punitiv, educativ și represiv.

8. Împotriva acestei sentințe a formulat apel petentul, care a solicitat, totodată, și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

9. Instanța de apel a pus în discuție cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, formulată de apelantul-potent, la care, din oficiu, a adăugat propriile întrebări, apreciind, în urma deliberării, că se impune sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se dea un răspuns întrebărilor respective.

III. Dispozițiile legale supuse interpretării

10. *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța Guvernului nr. 2/2001):*

„Art. 15. — (1) Contravenția se constată printr-un proces-verbal încheiat de persoanele anume prevăzute în actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, denumite în mod generic *agenți constatatori*.

(...)

Art. 30. — (1) Dacă persoana imputernicită să aplice sancțiunea apreciază că fapta a fost săvârșită în astfel de

condiții încât, potrivit legii penale, constituie infracțiune, sesizează organul de urmărire penală competent.

(...)”

11. *Regulamentul C.F.R.:*

„Art. 14. — Dreptul la transport

(1) Călătorul trebuie să posede o legitimație de călătorie valabilă la data, trenul, clasa și serviciul utilizate, obținută conform reglementărilor în vigoare. Celor care contravin acestei prevederi operatorul de transport feroviar nu le recunoaște niciun drept și nu răspunde de eventualele daune suferite de aceștia.

(2) Călătorul este obligat să păstreze legitimația de călătorie asupra sa în tot timpul călătoriei și să o prezinte pentru verificare, la cerere, agentului operatorului de transport feroviar împuternicit în acest scop.

(3) Legitimațiile de călătorie care prezintă modificări necertificate, conform prevederilor Normelor uniforme sau ale reglementărilor proprii ale operatorilor de transport feroviar, nu sunt valabile și sunt retrase de agenții operatorului de transport feroviar.

(4) Călătorul care nu prezintă în tren o legitimație de călătorie valabilă este obligat să plătească tariful de taxare în tren. În cazul în care refuză plata tarifului de taxare în tren, este considerat contravenient și tratat potrivit legii.

(5) Călătorii contravenienți care nu pot fi legitimați pentru întocmirea procesului-verbal de contravenție se predau organelor de ordine publică în prima stație de pe traseu unde acestea există, pentru identificare și sancționare.

(6) Verificarea legitimațiilor de călătorie în tren, în timpul staționării în stații, se reglementează prin reglementările proprii ale operatorilor de transport feroviar.”

IV. **Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept**

A. *Apelantul-petent* a apreciat că dispozițiile art. 31 alin. (1) teza I din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, coroborate cu cele ale art. 15 alin. (1) din același act normativ, trebuie interpretate în sensul că se poate formula plângere contravențională împotriva unui înscris prin intermediul căruia se aplică o sancțiune de natură contravențională, chiar dacă acesta nu a fost denumit „proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției”, că poate fi calificată ca sancțiune contravențională obligarea călătorului care urcă într-un mijloc de transport în comun fără bilet de călătorie să își procure bilet la suprataxă.

12. De asemenea, a apreciat că actul administrativ cu caracter individual se analizează, în general, în raport cu actul administrativ cu caracter normativ în baza căruia a fost emis; cu toate acestea, a considerat apelantul-petent, emiterea unui act administrativ individual cu caracter individual prin exces de putere oferă posibilitatea particularului de a solicita anularea acestuia, fără a fi necesară contestarea legalității actului administrativ cu caracter normativ.

B. *Intimatul* a apreciat că nu se impune sesizarea instanței supreme, întrucât noțiunea de „sancțiune contravențională” este clar reglementată de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, iar situația de fapt ce face obiectul cauzei nu se circumscrie prevederilor acestui act normativ.

V. **Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea**

A. *Cu privire la admisibilitatea sesizării*

13. Tribunalul Cluj a apreciat că sunt îndeplinite toate cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

B. *Cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării*

14. Instanța de trimitere a opinat în sensul că natura obligației de a achita contravaloarea biletului cu suprataxă

cumpărat în tren este aceea de sancțiune contravențională, întrucât norma incidentă este de aplicabilitate generală, iar scopul sancțiunii aplicate este mai degrabă punitiv sau preventiv și nicidecum reparator.

15. Aceasta deoarece, a susținut instanța de trimitere, prețul unui bilet cumpărat de la casa de bilete are o valoare mult mai redusă, valoarea biletului cu suprataxă — dublu față de biletul achiziționat de la casa de bilete — negăsindu-și echivalent în contraprestația efectuată de intimată, care, pentru eliberarea biletului în tren, nu folosește resurse suplimentare, ci doar un angajat al intimatului aflat în tren; așadar, suprataxarea călătoriei prin achiziționarea biletului direct în tren are mai degrabă un scop punitiv — sancționarea pentru lipsa biletului sau preventiv — evitarea pe viitor ca un călător să se urce în tren fără să dețină un bilet de călătorie.

16. De asemenea, apreciază Tribunalul Cluj, trebuie recunoscută posibilitatea formulării unei plângeri contravenționale împotriva „înscrisului prin intermediul căruia se aplică o sancțiune de natură contravențională chiar dacă acesta nu a fost denumit «proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției»”, o altă soluție însemnând negarea dreptului de acces la o instanță al persoanei sancționate.

17. În ceea ce privește posibilitatea ca instanța de judecată sesizată cu o astfel de plângere contravențională să dispună anularea sancțiunii constând în plata biletului cu suprataxă, Tribunalul Cluj a apreciat că, în condițiile în care persoana interesată nu a atacat și nu a obținut anularea actului administrativ normativ care prevede obligația achiziționării biletului cu suprataxă, potrivit legii, acest din urmă act își va produce efectele, peste care instanța investită cu soluționarea plângerii contravenționale nu ar putea să treacă.

VI. **Jurisprudența instanțelor naționale în materie**

18. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele de judecată au comunicat puncte de vedere sau simple opinii referitoare la chestiunea de drept supusă dezlegării, dintre care numai trei sunt susținute de jurisprudență; acestea pot fi grupate astfel:

A. *Unele instanțe* au apreciat că obligarea călătorului de a achita un bilet de călătorie la suprataxă nu reprezintă o sancțiune contravențională, în sensul art. 5 alin. (1) și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, neputând fi formulată plângere contravențională împotriva altor acte/înscrisuri decât procesele-verbale întocmite în condițiile art. 15 și 16 din actul normativ sus-menționat.

19. Și-au exprimat punctul de vedere/opinia în acest sens următoarele instanțe:

— *judecătoriile* Piatra-Neamț, Brașov, Rupea, Slatina (Sentința civilă nr. 7.814/2015, definitivă prin Decizia nr. 242/2016 a Tribunalului Olt), Târgu Jiu, Galați, Tecuci, Pașcani, Iași, Sectorului 6 București (sentințele nr. 7.631/2013, nr. 6.522/2015, nr. 9.398/2017, definitive prin neapelare, nr. 10.184/2011 și nr. 9.866/2011, irevocabile), Sectorului 5 București (sentințele nr. 9.598/2011 și nr. 846/2011);

— *tribunalele* Sibiu, Giurgiu, Ialomița și Olt (Decizia nr. 242/2016);

— *curțile de apel* Craiova și Târgu Mureș.

20. S-a arătat că numai împotriva procesului-verbal de contravenție — întocmit în cazul în care călătorul nu poate sau nu dorește să achite pe loc biletul cu suprataxă — se poate formula plângere contravențională, nicidecum împotriva „biletului cu suprataxă”, acesta reprezentând o simplă operațiune tehnico-materială.

21. Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției reprezintă un act administrativ cu caracter individual, fiind emis de o autoritate și capabil să producă efecte directe, caracteristici pe care „biletul cu suprataxă” nu le întrunește, limitându-se exclusiv la măsura intrării în legalitate,

fără aplicarea unei sancțiuni de natură contravențională. (Decizia nr. 2.658 din 19.10.2016, pronunțată de Secția de contencios administrativ și fiscal a instanței supreme).

22. Reglementările aplicabile — Regulamentul C.F.R. [art. 14 alin. (4)] și Hotărârea Guvernului nr. 203/1994 pentru stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele privind transporturile pe căile ferate române, republicată, cu modificările ulterioare (*Hotărârea Guvernului nr. 203/1994*) (art. 2 pct. 7) — condiționează incriminarea contravenției constând în „călătoria fără legitimație de călătorie” de existența unui refuz al călătorului de a plăti taxele tarifare.

23. S-a considerat că, pentru contestarea actului ce atestă achitarea suprataxei, petentul are la îndemână calea contenciosului administrativ, o eventuală plângere contravențională formulată împotriva acestuia urmând a fi respinsă, ca inadmisibilă.

B. *Alte instanțe*, dimpotrivă, au considerat că trebuie să fie calificată drept sancțiune contravențională situația în care călătorul care urcă într-un mijloc de transport în comun fără bilet de călătorie este obligat să își procure bilet la suprataxă, împotriva acestuia putând fi formulată plângere contravențională, în temeiul art. 31 alin. (1) teza I din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, coroborat cu art. 15 alin. (1) din același act normativ, chiar dacă nu a fost denumit „proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției”.

24. Și-au exprimat punctul de vedere/opinia în acest sens următoarele instanțe:

— *judcătorii* Hârlău, Sectorului 5 București (sentințele nr. 1.972/2017, nr. 8.258/2013, nr. 5.711/2013 și nr. 8.283/2013);

— *tribunalele* București, Ilfov și Suceava.

25. În susținerea acestei opinii au fost invocate prevederile Normelor privind desfășurarea transportului în comun în mijloacele de transport ale Regiei Autonome de Transport București și modul de sancționare a abaterilor săvârșite, aprobate prin Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 156/2001, cu modificările ulterioare [*Normele C.G.M.B.*] [art. 7 lit. a)], care interzice călătorilor să călătorească fără bilet sau abonament sau legitimație de călătorie valabilă, sub sancțiunea amenzii contravenționale, instituită de art. 10 din aceleași Norme C.G.M.B.

26. Potrivit art. 15 din Normele C.G.M.B., în cazul în care contravenientul achită pe loc agentului constatator jumătate din minimul amenzii prevăzute pentru abaterea săvârșită, iar prin contravenție nu s-a cauzat un prejudiciu, procesul-verbal nu se mai încheie și orice urmărire încetează. Plata amenzii se face contra chitanță, în care se vor specifica numele și prenumele contravenientului, contravenția pentru care a fost încasată amenda, data săvârșirii contravenției, precum și linia de transport în care s-a săvârșit aceasta; aceste mențiuni, ce trebuie efectuate în cuprinsul chitanței, reprezintă chiar elementele absolut obligatorii ale procesului-verbal de contravenție, prevăzute de art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, conferind înscrisului denumit „suprataxă” natura juridică a acestui din urmă act.

27. În consecință, persoana sancționată contravențional prin amenda contravențională denumită suprataxă are posibilitatea să o conteste, în virtutea garantării liberului acces la justiție prevăzut de art. 21 din Constituția României, republicată, și art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.

VII. Răspunsul Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

28. Prin Adresa nr. 1.547/C/2.247/III-5/2018 din 22 august 2018, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale și a instanțelor europene

29. În jurisprudența instanței de contencios constituțional și a instanțelor europene nu au fost identificate decizii referitoare la întrebările formulate prin sesizare.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

30. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (7) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din același cod pentru declanșarea mecanismului privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, propunându-se soluția respingerii sesizării.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

31. Examinând sesizarea, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită, constată următoarele:

32. Înainte de cercetarea în fond a chestiunii de drept supuse dezlegării, Înalta Curte de Casație și Justiție trebuie să analizeze dacă sesizarea îndeplinește cerințele legale privind admisibilitatea mecanismului procedural în discuție, prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

33. Din cuprinsul dispozițiilor legale menționate, care reglementează procedura de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, rezultă următoarele condiții de admisibilitate a sesizării, care trebuie îndeplinite cumulativ:

— existența unei chestiuni de drept; problema pusă în discuție trebuie să fie una veritabilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite;

— chestiunea de drept să fie ridicată în cursul judecății în fața unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

— chestiunea de drept să fie esențială, în sensul că de lămurirea ei depinde soluționarea pe fond a cauzei;

— chestiunea de drept să fie nouă;

— chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat deja asupra problemei de drept printr-o hotărâre obligatorie pentru toate instanțele.

34. Procedând la verificarea îndeplinirii acestor condiții se constată că sesizarea a fost făcută de Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, investită cu soluționarea apelului formulat împotriva Sentinței civile nr. 7.188/2017, pronunțată de Judecătoria Cluj-Napoca în Dosarul nr. 11.132/211/2017.

35. Decizia ce urmează a fi pronunțată în apel este definitivă, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă; din consultarea jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție nu rezultă că instanța supremă s-ar fi pronunțat asupra problematicei juridice cu care a fost investită în acest dosar și nu este investită cu soluționarea unui recurs în interesul legii cu acest obiect.

36. Se constată așadar că sesizarea îndeplinește, parțial, condițiile de ordin procedural prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, urmând ca, în continuare, să se analizeze dacă problematica juridică cu care a fost investită reprezintă o veritabilă chestiune de drept și, ca urmare a acestei constatări, să se verifice dacă aceasta prezintă caracter de noutate.

37. Cu privire la primul aspect, constant în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, s-a subliniat că problema de drept trebuie să prezinte o dificultate suficient de mare, să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare. Această chestiune de drept trebuie să fie una reală și veritabilă, iar o atare calificare există

numai atunci când norma de drept supusă discuției este îndoielnică, lacunară sau neclară, fiind susceptibilă, în atari condiții, să constituie izvorul unor interpretări divergente și, în consecință, al practicii neunitare.

38. Caracterul veritabil al chestiunii de drept trebuie să rezulte din încheierea de sesizare pronunțată de instanța de trimitere, întrucât completul de judecată investit cu soluționarea pricinii este ținut, în primul rând, să stabilească dacă este o problemă de interpretare, care prezintă o oarecare dificultate și care implică riscul unor dezlegări diferite ulterioare în practică.

39. Această încheiere trebuie să fie motivată, aptă să releve reflecția judecătorilor din complet asupra respectivei chestiuni de drept, asupra diferitelor variante de interpretare posibile, cu argumentele aferente, iar, în final, să conțină opțiunea provizorie, pentru o dezlegare pe care o consideră preferabilă, toate acestea pentru justificarea declanșării mecanismului de unificare a jurisprudenței consacrat prin dispozițiile art. 519—521 din Codul de procedură civilă.

40. Această exigență legală a fost subliniată constant în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, considerându-se imperios necesar ca punctul de vedere al instanței de trimitere trebuie să cuprindă o argumentare temeinică asupra admisibilității sesizării, nu numai sub aspectul condițiilor de procedură, cât mai ales asupra circumstanțierii condiției privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei. (Decizia nr. 20 din 22 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 588 din 5 august 2015; Decizia nr. 31 din 19 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 918 din 11 decembrie 2015; Decizia nr. 21 din 13 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 4 octombrie 2016).

41. Numai într-un astfel de context poate fi investită instanța supremă în vederea pronunțării hotărârii prealabile, în condițiile prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, și de aceea este impusă condiția ca încheierea de sesizare să fie motivată în acest sens, fiind de subliniat faptul că simpla dilemă cu privire la sensul unei norme de drept nu poate constitui temei pentru inițierea mecanismului de unificare jurisprudențială, reprezentat de pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

42. În cauză se constată că încheierea de sesizare cuprinde opțiunea provizorie a judecătorilor instanței de sesizare, motivată, fără a argumenta însă caracterul îndoielnic, lacunar sau neclar al prevederilor art. 14 alin. (4) din Regulamentul C.F.R., art. 15 alin. (1) și art. 31 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, instanța de trimitere mărginindu-se la reiterarea pur formală a cerințelor prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, fără a motiva în ce constă dificultatea de interpretare a normelor menționate.

43. Abordările diferite de interpretare a dispozițiilor legale incidente, care există între petent și intimat, nu sunt de natură a demonstra dificultatea acestei operațiuni logico-juridice. O analiză a normelor legale aplicabile în cauză demonstrează că acestea sunt clare, accesibile și previzibile, iar aplicabilitatea normelor în discuție nu ridică vreo minimă problemă de interpretare, dispozițiile art. 14 alin. (4) din Regulamentul C.F.R., aplicabile în speță, vizând un caz de antrenare a răspunderii contractuale decurgând din neexecutarea corespunzătoare a prevederilor contractului de transport feroviar de persoane, în ipoteza în care călătorul nu prezintă în tren o legitimație de călătorie valabilă, prin perceperea unui tarif suplimentar pentru transport.

44. Pe de altă parte, s-a mai remarcat în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție că operațiunea de interpretare și

aplicare a unor texte de lege la anumite circumstanțe, ce caracterizează fiecare litigiu, rămâne atributul exclusiv al instanței de trimitere și nu poate fi transferată completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, care este ținut a da numai o rezolvare de principiu chestiunii de drept.

45. Tribunalul Cluj a solicitat, prin intermediul primei întrebări, să se răspundă dacă poate fi calificată ca sancțiune contravențională situația în care călătorul care urcă într-un mijloc de transport în comun fără bilet de călătorie este obligat să procure un bilet la suprataxă, urmând ca în cazul refuzului să i se încheie proces-verbal de contravenție și să i se aplice o sancțiune contravențională.

46. Dincolo de caracterul imperfect al întrebării adresate, pentru că se creează o confuzie între conduita prescrisă și sancțiunea pentru nerespectarea acestei conduite, care, în fapt, reprezintă o preluare cvasiintegrală a prevederilor art. 14 alin. (4) din Regulamentul C.F.R., nu rezultă cu claritate dacă instanța de trimitere a ajuns la vreo concluzie cu privire la fapta care ar constitui contravenție, privită ca situație premisă, pentru ca mai departe să fie identificată sancțiunea contravențională corespunzătoare. Aceasta, pentru că nu poate exista o sancțiune contravențională în lipsa unei fapte calificate de legiuitor drept contravenție, regimul contravențiilor fiind guvernat, asemenea dreptului penal, de principiul legalității, atât în ce privește fapta, cât și în ce privește sancțiunea corespunzătoare.

47. Potrivit art. 1 teza a II-a din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001: „Constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin lege, ordonanță, prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a consiliului local al comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, a consiliului județean ori a Consiliului General al Municipiului București.”

48. Astfel, în temeiul normei legale citate, revine legiuitorului, indiferent de palierul de relații sociale pe care îl reglementează, competența să identifice fapta neconvenabilă societății sau grupului social căruia i se adresează norma edictată, pe care o evaluează în raport cu criteriile proprii ca prezentând un anumit pericol social pentru ordinea socială și pe care înțelege să o califice drept contravenție și, pentru împiedicarea repetării ei, să stabilească cu caracter de constrângere, în cadrul individualizării abstracte pe care o realizează, sancțiunea contravențională corespunzătoare.

49. Or, sub acest aspect, prin Hotărârea Guvernului nr. 203/1994 s-au stabilit faptele care constituie contravenții la normele privind transporturile pe căile ferate române, sancțiunile care se aplică și organele împuternicite să constate și să sancționeze aceste fapte.

50. Prin urmare, revine instanței de trimitere ca, în exercitarea controlului de legalitate cu care a fost investită, să verifice dacă conduita reclamată și dovedită se încadrează în una dintre contravențiile reglementate de actul normativ menționat, aplicând, în acest scop, mecanismele de interpretare a actelor normative, iar după realizarea acestui deziderat să identifice sancțiunea prevăzută de legiuitor pentru această faptă.

51. Sesizarea este inadmisibilă și din perspectiva faptului că instanța de trimitere nu și-a respectat obligația de a identifica problema de drept concretă și în legătură cu cauza dedusă judecătii, iar rezolvarea punctuală a întrebării nu ar duce la soluționarea cererii de chemare în judecată cu care a fost investită.

52. Aceasta, pentru că o altă condiție prevăzută de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă pentru admisibilitatea sesizării este cea referitoare la raportul de dependență dintre lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării și soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată.

53. Prin sintagma folosită de legiuitor „de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei” se înțelege, așa cum constant a reținut Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, „aptitudinea normei supuse interpretării de a determina soluționarea pe fond a cauzei, de a rezolva raportului juridic litigios”.

54. Se impun, așadar, cu necesitate, stabilirea și evidențierea prealabile sesizării instanței supreme a existenței unei legături strânse între chestiunea de drept ce face obiectul sesizării și obiectul cererii de chemare în judecată, deoarece numai în această măsură se pot demonstra utilitatea și interesul în promovarea acestui demers judiciar.

55. Însă, așa cum s-a menționat în cele ce precedă, prima întrebare adresată de instanța de trimitere vizează două conduite ipotetice, prin preluarea conținutului alternativ al normei prevăzute de art. 14 alin. (4) din Regulamentul C.F.R.

56. Prima ipoteză vizează obligația călătorului care nu prezintă în tren o legitimație de călătorie valabilă de a achita tariful de taxare în tren, care se suprapune pe starea de fapt cu care este sesizată instanța de trimitere, petentul din dosarul instanței achitând tariful de taxare în tren, după ce a fost depistat de controlorul de tren fără legitimație, solicitând prin cererea adresată instanței, pe care o califică plângere contravențională,

restituirea sumei achitate cu titlu de tarif. A doua ipoteză a întrebării și a textului legal pe care se întemeiază, care însă este exclusă de la aplicare de conformarea conduitei subiectului de drept la cele prescise în prima ipoteză, vizează situația în care călătorul care nu prezintă în tren o legitimație de călătorie valabilă refuză plata tarifului de taxare în tren, caz în care este considerat de legiuitor contravenient. Această din urmă dispoziție reprezintă o normă de trimitere implicită la actul normativ care stabilește și sancționează contravențiile la normele privind transporturile pe căile ferate române, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 203/1994.

57. Cea de a doua situație nu are, în mod evident, legătură cu cauza, întrucât, așa cum s-a arătat, petentul apelant din dosarul instanței de trimitere a achitat benevol tariful de taxare în tren, nefiind constatat vreun refuz al său de achitare a acestui tarif, așa încât alăturarea acestei ipoteze celei dintâi, în cadrul unei singure întrebări, viciază de irelevantă întreaga întrebare.

58. Prin corelație, și întrebările subsecvente celei analizate sunt inadmisibile, întrucât fiecare în parte, chiar în lipsa unui raport de accesorialitate față de prima întrebare, poate fi calificată ca vizând interpretarea unor norme clare, accesibile și previzibile, instanța de trimitere nerelevând vreun element de dificultate cu privire la această operațiune logico-juridică.

59. Pentru considerentele arătate, constatând că nu sunt îndeplinite, cumulativ, condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, în temeiul art. 521 alin. (1) din același cod,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 11.132/11/2017 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„1. Dacă poate fi calificată ca sancțiune contravențională situația în care călătorul care urcă într-un mijloc de transport în comun fără bilet de călătorie este obligat să își procure un bilet la suprataxă, urmând ca în cazul refuzului să i se încheie proces-verbal de contravenție și să i se aplice o sancțiune contravențională?”

2. Dacă art. 31 alin. (1) teza I coroborat cu art. 15 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, trebuie interpretat în sensul că se poate formula plângere contravențională împotriva unui înscris prin intermediul căruia se aplică o sancțiune de natură contravențională chiar dacă acesta nu a fost denumit «proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției»?

3. În situația în care răspunsul la întrebările anterioare este afirmativ, ar putea instanța sesizată cu o plângere contravențională să dispună anularea sancțiunii constând în plata biletului cu suprataxă, în condițiile în care persoana interesată nu a atacat și nu a obținut anularea actului administrativ care prevede posibilitatea achiziționării biletului cu suprataxă?”.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședința publică din data de 24 septembrie 2018.

PREȘEDINTELE SECȚIEI DE CONTENCIOS
ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2018 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2018 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

